

HISTORIA KLASA VI

Na zakończenie nauki w klasie VI –tej uczeń :

I . Rozumie pojęcia i zjawiska: -Deklaracja praw człowieka i obywatela, emigracja, Legiony Polskie we Włoszech, rewolucja , konstytucja, -ziemie zabrane, tajne związki, sprzysiężenie podchorążych , zesłanie -Wielka Emigracja, wieszcz narodowy -represje, rusyfikacja, germanizacja, muzyka narodowa, malarstwo historyczne, -rewolucja przemysłowa, fabryka, przędzalnia, maszyna parowa a rozwój przemysłu, kolej żelazna, statek parowy, telegraf - orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, państwa centralne, ententa, Legiony Polskie -Bitwa Warszawska, traktat wersalski, plebiscyt, Orleńskie, -Centralny Okręg Przemysłowy -okres międzywojenny -rasizm, pakt o nieagresji, „dziwna wojna” -okupacja, terror, obóz koncentracyjny, ruch oporu, getto, obóz zagłady, Armia Krajowa, Polskie Państwo Podziemne, rząd londyński, polityka Niemiec i ZSRR wobec Polaków podczas okupacji, godzina W, wielka trójka, przyczyny powstania w Warszawie, -Ziemie Odzyskane, odbudowa zniszczeń, analfabetyzm, opozycja, komunizm, socjalizm, -dyktator, stalinizm, PZPR, dyktatura partii komunistycznej, cenzura, opozycja demokratyczna, -strajk, związek zawodowy, NSZZ Solidarność, stan wojenny przyczyny , internowanie, godzina milicyjna , walka bez przemocy, -Okrągły Stół i znaczenie rozmów, - republika demokratyczna, konstytucja, trójpodział władzy, parlament, prezydent, rząd, minister, sądy, prawa i obowiązki obywateli RP, prawa dziecka, rzecznik praw dziecka, ONZ, wolne wybory, wolność słowa, wolne media, święto państwowe, miejsca pamięci -mniejszość narodowa i etniczna, -rodzina mała i wielka, tradycje rodzinne, -społeczność szkolna, statut szkoły, -powiat, administracja, samorząd terytorialny, społeczność lokalna, gmina, -konflikt, tolerancja, uprzejmość, - integracja europejska po II wojnie, Unia Europejska, stosunki międzynarodowe, -terroryzm, konflikty zbrojne, katastrofa ekologiczna, pomoc humanitarna, -internet,

II. Potrafi: -wyjaśnić co głosiła Deklaracja praw człowieka i obywatela, przedstawić okoliczności powstania Legionów, wymienić i wytłumaczyć znaczenie symboli państwowych, powstanie Księstwa Warszawskiego, ocenić postawę Napoleona wobec Polaków, -przedstawić dokonania Fryderyka Chopina, -umieścić w czasie powstanie listopadowe, wymienić cele walki powstańców, wskazać najważniejsze bitwy powstania, represje po powstaniu, -emigracja polityczna i zarobkowa, państwa które przyjęły Polaków, zasługi dla kultury polskiej F.Chopina, A.Mickiewicza, M.Skłodowskiej, H.Modrzejewskiej - umieścić w czasie powstanie styczniowe, przedstawić cele walki, przykłady represji, walka o język polski w nauczaniu, wymienić przejawy rusyfikacji i germanizacji Polaków - zasługi dla rozwoju kultury polskiej St.Moniuszki ,H.Sienkiewicza, St.Wyspiańskiego, -rozwój uprzemysłowienia w XIX w, przykłady zastosowania maszyny parowej, skutki rewolucji przemysłowej, uprzemysłowione miasta, warunki pracy w fabryce, rzemieślnicze i fabryczne formy produkcji, Wyjaśnić do czego dążyli przywódcy orientacji prorosyjskiej i proaustriackiej, okoliczności odzyskania niepodległości przez Polskę, zasługi R.Dmowskiego i J.Piłsudskiego, -wskazać granice Polski, wymienić sąsiadów -wskazać państwa które dokonały agresji na Polskę, polityka Stalina i Hitlera do własnych państw i podbitych, organizacja ziem polskich po zakończeniu działań wojennych, działalność władz radzieckich i niemieckich na ziemiach wcielonych, wskazać na mapie Katyń i Oświęcim, życie podczas okupacji , los ludności żydowskiej, -czym była akcja „Burza”, postawa ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy, przyczyny klęski i skutki powstania, -wskazać państwa bloku wschodniego i zachodniego, straty poniesione przez Polskę w II wojnie, granice i sąsiedzi PRL, zależność od ZSRR, dyktatura partii, cenzura, opozycja demokratyczna, -cechy polityki Stalina , postępowanie

komunistów wobec kościoła, -powstanie i działania Solidarności, „Okrągły Stół”, zmiany w Polsce po 1989r -różnica między demokracją pośrednią i bezpośrednią, przykłady praw i obowiązków obywateli RP, prawa dziecka, gdzie można się zwrócić gdy są łamane -organy władzy w RP parlament, prezydent, rząd sady i ich funkcje, -święta, symbole, miejsca pamięci, mniejszości narodowe i etniczne ich prawa, -emigracja polityczna i zarobkowa, skupiska Polaków na świecie, -przykłady grup społecznych, podaje ważne problemy współczesnej Polski korzystając z różnych źródeł informacji -pamiętki i tradycje rodzinne, najważniejsze zadania organów szkoły, samorząd szkolny, „mała ojczyzna” -siedziba władz lokalnych zakres ich działań oraz sposoby powoływania, -konflikty między ludźmi oraz sposoby ich rozwiązywania, -UE, symbole unijne, przyczyny i następstwa konfliktów zbrojnych, wyjaśnić powiedzenie”świat stał się mniejszy”

III. Zna fakty i postacie: -1797, 1807, Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, okoliczności powstania hymnu -Fryderyk Chopin, -29-XI-1830, 1830-1831, Mikołaj I, -A.Mickiewicz, -22/23-I-1863,1863-1864, M.Skłodowska ,St.Moniuszko, Jan Matejko, H.Sienkiewicz, St.Wyspiański, -1782, 1825, James Watt,George Stephenson, czas trwania rewolucji przemysłowej, wynalazki rewolucji, -żądania robotników organizujących strajki, -1914-1918, 11-XI-1918, R.Dmowski, J.Piłsudski, przyczyny i skutki I wojny światowej, -postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Polski, narody zamieszkujące obszar II Rzeczypospolitej, -VIII-1939, 1-IX-1939, 3-IX-1939,17-IX-1939, Adolf Hitler, Józef Stalin , żądania Hitlera wobec Polski, -1940, 1-VIII-1944, 2-X-1944, 8-V-1945, „wielka trójka” i jej decyzje w sprawie Polski, -1948, X-1956, Stefan Wyszyński, Władysław Gomułka, XII-1970, 1978, Edward Gierek, Jan Paweł II, -VIII-1980, 13-XII-1981, Lech Wałęsa,Wojciech Jaruzelski, -1989,1991,Tadeusz Mazowiecki, postanowienia rozmów „Okrągłego Stołu”, -1997, postanowienia Konstytucji RP, zasady wyborów, aktualnie urzędujący, lokalizacja miejsc pamięci, -święta narodowe, mniejszości narodowe, Konwencja o prawach dziecka, nazwy organów szkoły, Rawa i obowiązki ucznia, organy władzy w gminie i powiecie i ich zadania, 1-V-2004,11-IX-2001.